

Napężenie uplastyczniające

Zależności do wyznaczania napężenia uplastyczniającego:

Hodgson-Collinson:

$$\sigma_p = A_1 \varepsilon^n \sinh^{-1}(A_2 Z)^p$$

gdzie:

$$Z = \dot{\varepsilon} \exp\left(\frac{Q}{RT}\right)$$

$$R = 8,3144 \text{ Jmol}^{-1} \text{ K}^{-1}$$

Dla stali C-Mn:

$$\sigma_p = 171 \varepsilon^{0,393} \sinh^{-1}(1,87 \cdot 10^{-13} Z)^{0,086}$$
$$Q = 355 \text{ kJ / mol}$$

Dla stali z mikrodotadkiem Nb:

$$\sigma_p = 156 \varepsilon^{0,138} \sinh^{-1}(2,62 \cdot 10^{-13} Z)^{0,108}$$
$$Q = 306 \text{ kJ / mol}$$

Ponadto energię aktywacji można wyznaczyć ze wzoru:

$$Q = 267 - 2,5 \text{ Mn} + 33,6 \text{ Si} + 35,6 \text{ Mo} + 70,7 \text{ Nb}^{0,56} + 93,7 \text{ Ti}^{0,59} + 31,6 \text{ V}$$

Johnson – Cook:

$$\sigma = (350 + 475 \varepsilon^{0,36}) (1 + 0,02 \ln \dot{\varepsilon}) \left\{ 1 - \left[\frac{T - 294}{1811 - 294} \right]^{1,3} \right\}$$

Zerilli-Armstrong:

$$\sigma_\gamma = 35 + 1356 \varepsilon^{0,5} \times \exp(-0,00245T + 0,00018T \ln \dot{\varepsilon}) + 23 D_\gamma^{-0,5}$$
$$\sigma_\alpha = 1100 \exp(-0,0039T + 0,00028T \ln \dot{\varepsilon}) + 336 \varepsilon^n + 5 d_\alpha^{-0,5}$$

Shida:

$$\sigma = 9.81\sigma_f f \left[\frac{\dot{\epsilon}}{6\dot{\epsilon} + 33} \right]^m + (195[Nb] + 70.8)$$

gdzie: σ_f , f – funkcje w modelu Shidy,

D_γ , d_α – średnice ziaren austenitu i ferrytu,

T , ϵ , $\dot{\epsilon}$ – temperatura, odkształcenie i prędkość odkształcenia

Khan-Huang-Liang

(Struktury silnie rozdrobnione)

$$\sigma = \left(a + \frac{k}{\sqrt{d}} \right) \left[1 + \frac{B}{a} \left(1 - \frac{\ln \dot{\epsilon}}{\ln D_0^p} \right)^{n_1} (\epsilon^p)^{n_0} \right] \left(\frac{\dot{\epsilon}}{\dot{\epsilon}^*} \right)^C \left(\frac{T_m - T}{T_m - T_r} \right)^m$$

σ - napężenie; ϵ^p – odkształcenie; T_m – temperatura topnienia, K; T – temperatura bieżąca, K; T_r – temperatura odniesienia, K; $D_0^p = 10^6 s^{-1}$; $\dot{\epsilon}^* = 1s^{-1}$ - prędkość odkształcenia odniesienia; $\dot{\epsilon}$ - prędkość odkształcenia bieżąca; a , B , n_0 , n_1 , C , m – stałe materiałowe.

Stale materiałowe dla zmodyfikowanego modelu KHL dla nanokrystalicznego żelaza:

	$a(MPa)$	$k(MPa/nm^{-0.5})$	$B/a(B^*)$	n_1	n_0	C
$0 \leq d^{-0.5} \leq d^{*-0.5}$	301.8	2243.7	0.6874	0.2087	0.1691	0.0172
$d^{*-0.5} \leq d^{-0.5}$	-4603	46.286	0.3140			

Misaka:

$$\sigma_{px} = \exp \left(0.126 - 1.75C + 0.594C^2 + \frac{2851 + 2968C - 1120C^2}{T + 273} \right) \epsilon^{0.21} \dot{\epsilon}^{0.13}$$

Dla stali z mikrodotadkiem Nb:

$$\sigma_{pxNb} = \sigma_{px} (0.768 + 0.51Nb + 0.137Mn + 4.217Ti)$$

Przykładowe zadanie:

Dla podanego składu chemicznego stali, wyznaczyć napężenie uplastyczniające dla warunków statycznych i dynamicznych według wzorów H-C, J-C, Z-A, Shidy. Sprawdzić czułość tych wzorów w danych warunkach procesu odkształcania. Do wzoru Z-A wielkości ziarna austenitu i ferrytu przyjąć odpowiednio: 25 i 5 μm .

Temperatura : 900 i 600 °C

Prędkość odkształcenia: 1 i 100s⁻¹